

1. De jaarovergang, Cito en advies, analyse

De statistiek op de overgang eind 2018-2019 is als volgt:

EIND 18-19	SUB TOT	BEVORDERD NAAR IN AANTALLEN														DIPL WEG
IN	TOT	B1	M2	M3	M4	H2	H3	H4	H5	A2	A3	A4	A5	A6		
B1	203	2	65			86				50						
T2	85		8	75			2									
T3	91			10	81											
T4	107				3			18							86	
H2	86			3			83									
H3	90				4		1	85								
H4	168							36	132							
H5	123								5				7		111	
A2	57						3				54					
A3	44							5				39				
A4	50							4					46			
A5	55								1				1	53		
A6	44													1	43	
SUBTOT	1203	2	73	88	88	86	89	148	138	50	54	39	54	54	240	

WEG	262		2	3		2	1	12	2						
-----	-----	--	---	---	--	---	---	----	---	--	--	--	--	--	--

NIEUW	264	235	2	3		2	2	11		1	2	6			
-------	-----	-----	---	---	--	---	---	----	--	---	---	---	--	--	--

1-10-2019 IN	1205	237	73	88	88	86	90	147	136	51	56	45	54	54	
--------------	------	-----	----	----	----	----	----	-----	-----	----	----	----	----	----	--

EIND 18-19	SUB TOT	BEVORDERD NAAR IN PERCENTAGES														DIPL WEG
IN	TOT	B1	M2	M3	M4	H2	H3	H4	H5	A2	A3	A4	A5	A6		
B1	203	1	32	.	.	42	.	.	.	25	
T2	85	.	9	88	.	.	2	
T3	91	.	.	11	89	
T4	107	.	.	.	3	.	.	17	80	
H2	86	.	.	3	.	.	97	
H3	90	.	.	.	4	.	1	94	
H4	168	21	79	
H5	123	4	.	.	.	6	.	90	
A2	57	5	.	.	.	95	
A3	44	11	.	.	.	89	.	.	.	
A4	50	8	92	.	.	
A5	55	2	.	.	.	2	96	.	
A6	44	2	98	

Samenvatting overgangsgegevens in aantallen

	lagere afdeling	zelfde afdeling	hogere afdeling	Tot
naar hoger leerjaar	15	1089	2	1203
in zelfde leerjaar	5	67	25	

Samenvatting overgangsgegevens in percentages

	lagere afdeling	zelfde afdeling	hogere afdeling	totaal niet over naar hoger leerj.
naar hoger leerjaar	1,2	90,5	0,2	6,0 %
in zelfde leerjaar	0,4	5,6	2,1	

NB: zittenblijven = niet naar een hoger leerjaar in dezelfde of een hogere afdeling

totaal zittenblijven	7,2 %
----------------------	-------

Het meerjarenoverzicht van de percentages zittenblijvers is als volgt:

NB: zittenblijver = niet naar hoger leerjaar in dezelfde of een hogere afdeling.																niet naar	Totaal per afd		
	B1	T2	T3	T4	H2	H3	H4	H5	A2	A3#	A4	A5	A6	gem	leerj.	T	H	V	
2000-2001	2	7	6	4	1	8	13	2	0	3	9	4	5	4,7	4,1	6	6	4	
2001-2002	3	6	6	2	1	8	17	6	0	0	0	4	2	5,5	4,3	5	8	1	
2002-2003	2	8	3	7	1	6	11	2	0	10	2	5	2	4,5	3,7	6	5	4	
2003-2004	1	12	6	10	8	14	13	10	0	2	3	2	0	7,1	5,8	9	11	1	
2004-2005	0	10	10	7	4	4	13	2	0	6	0	5	2	4,9	4,0	9	6	3	
2005-2006	2	4	2	1	1	2	11	5	0	5	2	2	0	3,4	3,0	2	5	2	
2006-2007	2	12	11	8	2	9	14	9	0	2	8	7	4	6,8	6,2	10	9	4	
2007-2008	1	5	3	3	1	5	7	1	0	2	2	0	0	2,7	2,3	4	4	1	
2008-2009	1	8	11	3	2	14	7	6	0	1	6	0	0	4,7	3,7	7	7	1	
2009-2010	4	8	7	3	10	3	12	7	4	8	5	0	0	5,8	4,4	6	8	3	
2010-2011	5	12	4	8	12	9	9	7	6	15	10	6	11	8,2	6,0	8	9	10	
2011-2012	2	12	6	3	10	9	15	11	4	7	6	8	9	7,6	6,3	7	11	7	
2012-2013	5	6	12	4	9	9	16	13	8	15	11	11	5	9,0	7,1	7	12	10	
2013-2014	6	3	9	3	9	5	16	12	4	9	2	12	13	8,1	6,6	5	11	8	
2014-2015	6	9	9	1	6	4	15	9	2	6	3	10	8	7,3	6,5	6	9	6	
2015-2016	3	16	10	4	13	7	9	3	0	4	3	4	4	6,1	4,8	10	8	3	
2016-2017	3	4	4	3	5	9	15	6	4	11	8	0	3	5,7	4,4	4	9	5	
2017-2018	4	10	7	3	5	4	15	7	5	9	12	4	4	6,8	6,2	7	8	7	
2018-2019	1	9	11	3	3	5	21	4	5	11	8	4	2	7,2	6,0	8	8	6	
Gemiddeld	2,8	8,5	7,2	4,2	5,4	7,1	13,1	6,4	2,2	6,6	5,3	4,6	3,9	6,1	5,0	7	8	5	
gemiddeld laatste 4 jaar	2,8	9,8	8,0	3,3	6,5	6,3	15,0	5,0	3,5	8,8	7,8	3,0	3,3	6,5	5,8	7,0	8,2	5,3	

#: elk jaar gaan er leerlingen van A3 naar H4 die wel bevorderd zijn naar A4. Als die als overgaand naar A4 worden geteld, worden de percentages in 2012-2013 6% ipv 15%, in 2013-2014 3% ipv 9%, in 2014-2015 5% ipv 6%, in 2016-2017 4% ipv 11%, in 2017-2018 2% ipv 9%, in 18-19 7% ipv 11%

De doorstroom na de brugklas is de afgelopen jaren als volgt geweest:

vanuit	B1	T2	H2	A2	deze generatie in klas 4 zonder de doorstroom T4->H4	-->>	T4	H4	A4
2000-2001	3	33	46	19			35	48	17
2001-2002	4	33	43	20			39	40	21
2002-2003	2	32	41	23			32	47	22
2003-2004	1	37	45	16			38	48	14
2004-2005	0	34	42	23			36	43	21
2005-2006	2	33	40	25			34	42	23
2006-2007	2	26	45	28	deze generatie in klas 4 zonder de doorstroom T4->H4	-->>	28	43	29
2007-2008	1	33	39	27			32	45	23
2008-2009	1	24	45	30			29	45	26
2009-2010	4	33	38	25			35	42	23
2010-2011	5	35	41	19			37	45	18
2011-2012	2	25	42	31			30	45	25
2012-2013	5	30	42	24			34	44	22
2013-2014	6	36	42	16			40	43	17
2014-2015	6	37	36	21			40	40	20
2015-2016	3	40	37	21			38	43	19
2016-2017	3	41	38	19			35	47	18
2017-2018	4	35	36	24					
2018-2019	1	32	42	25					
Gemiddeld tm 05-06	2,0	33,7	42,8	21,0					
Gemiddeld va 06-07	3,3	32,8	40,2	23,8					
Gemiddeld va 12-13	4,0	35,9	39,0	21,4					

Dus: de eerste jaren na de verandering van het type brugklas vond een shift naar boven plaats; dat is de laatste jaren weer verdwenen, al moet gezegd dat het percentage Atheneum-leerling de laatste twee jaren weer toeneemt.

De vergelijking met de landelijke gegevens wordt duidelijk uit het schema waarbij gebruik gemaakt wordt van de zogenaamde hinkelpaden van de inspectie. Dat is gebeurd in het schema hieronder. Daarbij wordt opgemerkt dat het onderstaande schema één jaar achterloopt t.o.v. het schema hierboven. Dit komt omdat de landelijke gegevens per 1-10-2019 pas in het voorjaar van 2020 bekend worden.

			eind 2017-2018		eind 2016-2017		eind 2015-2016		eind 2014-2015		eind 2013-2014		eind 2012-2013		eind 2011-2012		gemiddeld	
			school	landelijk	school	landelijk	school	landelijk	school	landelijk	school	landelijk	school	landelijk	school	landelijk	school	landelijk
B1	➡	B2	97	98	100	99	95	94	97	98	96	97	98	97	98	98	97	97
B2	➡	M3	38	31	40	30	39	31	37	32	34	32	29	31	36	30	36	31
B2	➡	H3	39	37	37	36	35	35	43	35	42	35	40	36	40	35	39	36
B2	➡	A3	20	27	20	26	23	26	18	27	23	29	29	29	20	30	22	28
M3	➡	M4	91	88	95	89	90	89	92	89	91	91	90	90	94	89	92	89
M4	➡	geslaagd	97	91	97	91	96	92	99	93	97	93	96	91	97	90	97	92
H3	➡	H4	95	84	91	87	92	85	97	84	97	86	93	80	92	83	94	84
H4	➡	H5	85	80	83	79	90	80	85	81	86	84	90	83	88	84	87	82
H5	➡	geslaagd	93	85	93	85	96	87	91	86	89	87	87	87	89	87	91	86
A3	➡	A4	91	87	89	89	94	87	94	87	88	89	84	87	93	87	90	88
A4	➡	A5	88	87	91	87	97	88	94	87	96	86	88	86	93	86	92	87
A5	➡	A6	96	87	97	88	97	89	86	88	88	89	93	89	93	88	93	88
A6	➡	geslaagd	94	90	98	89	92	90	92	91	86	87	95	90	91	87	93	89
gemiddeld			79	75	79	75	80	75	79	75	78	76	78	75	79	75	79	75

			eind 2017-2018		eind 2016-2017		eind 2015-2016		eind 2014-2015		eind 2013-2014		eind 2012-2013		eind 2011-2012		gemiddeld	
			school	landelijk	school	landelijk	school	landelijk	school	landelijk	school	landelijk	school	landelijk	school	landelijk	school	landelijk
B1	➡	B2	-1		1		1		-1		-1		1		0		0	
B2	➡	M3	7		10		8		5		2		-2		6		5	
B2	➡	H3	2		1		0		8		7		4		5		4	
B2	➡	A3	-7		-6		-3		-9		-6		0		-10		-6	
M3	➡	M4	3		6		1		3		0		0		5		3	
M4	➡	geslaagd	6		6		4		6		4		5		7		5	
H3	➡	H4	11		4		7		13		11		13		9		10	
H4	➡	H5	5		4		10		4		2		7		4		5	
H5	➡	geslaagd	8		8		9		5		2		0		2		5	
A3	➡	A4	4		0		7		7		-1		-3		6		3	
A4	➡	A5	1		4		9		7		10		2		7		6	
A5	➡	A6	9		9		8		-2		-1		4		5		5	
A6	➡	geslaagd	4		9		2		1		-1		5		4		3	
gemiddeld			4,0		4,3		4,8		3,6		2,2		2,8		3,8		3,6	

Het percentage zittenblijvers is met 7,2% iets hoger dan voorgaande jaren. Met name het percentage zittenblijvers in havo-4 was hoog. We gaan er voorshands vanuit dat dit een incident is geweest. Het aantal leerlingen dat niet door kon naar een volgend leerjaar was met 6,0 juist wat lager dan het jaar ervoor.

Vergelijking met de landelijke gemiddelden hierboven laat zien dat de overgangpercentages op onze school beter zijn dan landelijk gemiddeld. De enige plaats waar onze school duidelijk afwijkt van de landelijke gegevens is de overgang B2 -> A3. Er gaan op onze school dus relatief wat weinig leerlingen naar het atheneum.

De oorzaak daarvan moet voor een deel worden gezocht in de volgende twee elementen:

- Uit recente gegevens is gebleken dat het gemiddelde opleidingsniveau in deze streek wat afwijkt van landelijke gegevens. Zo zijn er in het voedingsgebied van de school relatief minder hoogopgeleiden dan landelijk en ook relatief minder laagopgeleiden, maar meer gemiddeld opgeleiden. Het lagere aantal hoger opgeleiden dan landelijk heeft op twee manieren invloed op de atheneum-keuze:
 - er zijn procentueel iets minder leerlingen met atheneum-potentie;
 - er is vanuit de huiselijke kring minder ervaring met de atheneum-opleiding en daardoor soms ook wat minder sturing en ambitie.

Het is moeilijk om aan te geven hoe groot de invloed hiervan exact is, maar een zekere invloed is er zeker.

- Er vindt een stevige afstroming plaats van de potentiële vwo-leerlingen door het categoriaal gymnasium in Gorinchem. Elk jaar gaat er ongeveer een hele klas leerlingen uit het Land van Heusden Altena naar het categoriaal gymnasium in Gorinchem. Als die leerlingen voor zeg de helft naar het Altena College zouden zijn gekomen, dan zat de school met het percentage atheneumleerlingen al op het landelijk gemiddelde.

Nu is het uiteraard zo dat meer scholen met een opbouw zoals de onze last van dit fenomeen hebben, maar diverse van die scholen hebben zelf ook een gymnasiumafdeling en dan zal het afroomeffect van een categoriaal gymnasium in de buurt beduidend minder zijn.

NB: het Altena College zou theoretisch met een gymnasiumafdeling kunnen starten, maar dat is praktisch gezien geen haalbare optie. De praktijk in andere plaatsen leert dat je dan hooguit de helft van de leerlingen die naar het gymnasium willen aantrekt, de andere helft zal sowieso voor een categoriaal gymnasium blijven kiezen. Het Altena College zou dan met half lege gymnasiumklassen moeten werken en dat is bedrijfseconomisch een erg dure oplossing die schadelijk is voor de andere afdelingen.

Naast deze beide elementen is het natuurlijk ook goed om na te gaan of het Altena College er wel in voldoende mate in slaagt om potentiële atheneumleerlingen ook feitelijk aan een atheneumdiploma te helpen. Datzelfde geldt uiteraard ook voor de havo en de mavo. Om dat op het spoor te komen is nagegaan hoe de leerlingen het in onze school doen gerelateerd aan het advies dan men destijds van de basisschool heeft gekregen. Daarbij merken we op dat dit niet alleen voor onszelf een belangrijk gegeven is, maar dat ook de inspectie hier naar kijkt.

Allereerst hebben we onderzocht met welke adviezen en cito-scores de leerlingen de laatste jaren zijn binnengekomen.

Daarbij tellen we advies mavo als 1, advies mavo/havo als 2, advies havo als 3, advies havo/vwo als 4, advies vwo als 5.

Dat overzicht is als volgt:

Brugklas in	gem CITO	gem taal	gem rek.	gem adv
2004-2005	541,1			2,8
2005-2006	539,7			2,5
2006-2007	540,2			2,8
2007-2008	539,5			2,7
2008-2009	539,5			2,9
2009-2010	539,6	63,1	61,4	2,9
2010-2011	539,1	58,0	59,0	2,8
2011-2012	541,1	66,5	67,8	3,3
2012-2013	540,4	63,7	64,7	2,9
2013-2014	539,2	61,0	60,0	2,8
2014-2015	539,2	63,0	60,1	2,8
2015-2016	539,4	61,9	61,3	3,0
2016-2017	538,2	59,4	57,9	2,7
2017-2018	539,3	61,3	58,8	2,9
2018-2019	539,8	60,5	60,6	2,9
2019-2020	540,3	59,5	60,0	2,9
gemiddeld	539,7	61,6	61,1	2,9
gem 2004-2005 t/m 2008-2009	540,0			2,7
gem 2009-2010 t/m 2011-2012	539,9	62,5	62,7	3,0
gem 2012-2013 t/m 2019-2020	539,5	61,3	60,4	2,9

Uit dit overzicht blijkt dat er vanaf ongeveer 2008-2009 sprake is van een trendbreuk, omdat vanaf toen de gemiddelde adviezen gerelateerd aan de cito-eindscore duidelijk zijn gestegen. Een stijging van het gemiddeld advies met 0,3 betekent dat bij 30% van de leerlingen een advies van één stap hoger is gegeven. Op een instroom vanuit het PO van zo'n 210 leerlingen is dus ongeveer 63 leerlingen sprake van een hoger advies dan in de jaren ervoor. Dat is een substantieel aantal.

In 2012-2013 t/m 2014-2015 was er in heel beperkte mate een daling van het gemiddeld advies gerelateerd aan de cito-eindscore aan de orde, namelijk van 0,1. In de aanmelding voor 2015-2016 was echter weer sprake van een verdere stijging van de adviezen gerelateerd aan de cito-eindscore.

Dit was het eerste jaar waarbij de adviezen al moesten worden opgesteld voordat de cito-eindscore bekend was.

We hebben daarop alle toeleverende basisscholen een terugkoppeling gegeven over al hun oud-leerlingen. Daarin is zichtbaar hoe de schoolloopbaan van de oud-leerlingen is gerelateerd aan het advies van destijds en de cito-eindscore. Zo kunnen basisscholen hun adviezen aanscherpen.

Vanaf de aanmelding voor het cursusjaar 2016-2017 heeft dat effect gehad, want de adviezen zijn weer iets gematigd in relatie tot de cito-eindscore. De adviezen zijn evenwel nog steeds duidelijk hoger dan in de periode voor 2008-2009.

De scholen van het rectorenoverleg Zuid-Holland-Zuid wisselen onder meer op dit punt onderling informatie uit. Uit die vergelijking blijkt dat de adviezen vanuit het PO in ons voedingsgebied gemiddeld wat aan de hoge kant zijn.

Uiteraard verschillen basisscholen hierbij onderling. Vandaar de al vaker genoemde terugkoppeling van gegevens naar alle basisscholen.

In het onderstaande schema is te zien met welke gegevens de brugklassers in 2019 en de jaren daarvoor zijn binnen gekomen.

Cito-score	Aantal leerlinge	% van totaal	Vgl 2018	Vgl 2017	Vgl 2016	Vgl 2015	Vgl 2014	Vgl 2013
niet bekend	21	8,9%	11,2%	8,0%	9,7%	9,7%	0,8%	0%
521 - 527	1	0,4%	0,5%	4,4%	2,6%	4,5%	1,2%	0,7%
528 - 530	4	1,7%	5,6%	4,4%	5,3%	1,5%	7,0%	4,4%
531 - 535	30	12,8%	13,3%	14,7%	23,3%	16,4%	23,4%	21,8%
536 - 540	65	27,7%	21,9%	20,9%	30,0%	20,1%	24,2%	28,2%
541 - 545	78	33,2%	29,6%	26,2%	24,7%	29,9%	25,8%	27,9%
546 - 550	36	15,3%	17,9%	21,3%	4,4%	17,9%	17,6%	17,0%

Advies	Aantal	% van totaal	Vgl 2018	Vgl 2017	Vgl 2016	Vgl 2015	Vgl 2014	Vgl 2013
onbekend	1	0,4%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
mavo	38	16,2%	25,0%	24,0%	29,5%	22,0%	29,1%	27,6%
mavo/havo	37	15,7%	6,1%	9,8%	8,8%	4,9%	5,3%	5,4%
havo	80	34,0%	30,1%	31,6%	36,6%	45,1%	36,9%	32,7%
havo/atheneum	43	18,3%	17,9%	18,2%	10,1%	9,0%	10,2%	19,4%
atheneum	36	15,3%	20,9%	16,4%	15,0%	19,0%	18,4%	15,0%

We hebben de basisscholen ook gevraagd weer vaker gemengde adviezen te geven, zoals mavo/havo en havo/vwo. Uit nadere analyse was namelijk gebleken dat de hogere advisering door de basisscholen met name was veroorzaakt door het sterk verminderde aantal gemengde adviezen. Daarbij waren de gemengde adviezen uit het verleden meestal naar boven bijgesteld.

We hebben daarom aan de basisscholen gevraagd weer meer gemengde adviezen te geven en alleen enkelvoudige adviezen als men vrij zeker is. Onze brugklasindeling met MH- en HV-brugklassen past daar ook prima bij. Die oproep heeft, zoals hierboven is te zien, wel enig resultaat gehad.

We zullen de oproep aan de basisscholen ook dit jaar weer doen.

Hierboven noemden we dat de advisering gerelateerd aan de cito-uitslag vanaf 2008-2009 duidelijk is gestegen. Op een zeker moment is de advisering wel enigszins gematigd maar altijd, met schommelingen, boven de gegevens gebleven uit de periode tot 2009.

Dat heeft uiteraard gevolgen binnen school. Dat wordt zichtbaar in het volgende overzicht.

Overzicht CITO + deelscores en advies per klas cursus 2019-2020

allen

Klas	gem CITO	gem taal	gem rek	advies					gem	tot met advies	perc lager dan adv	perc hoger dan adv
				m	mh	h	hv	v				
B1A	537,1	53,4	49,9	14	11	3			1,6	28		
B1B	535,8	46,8	42,0	14	7	6			1,7	27		
B1C	536,5	46,6	48,0	9	11	6			1,9	26	0,0	---
B1F	542,5	66,9	61,8		1	11	13	6	3,8	31		
B1G	541,7	59,9	70,4	1	1	15	7	6	3,5	30		
B1H	543,8	71,6	72,1		2	11	7	11	3,9	31		
B1J	543,1	68,7	70,6		4	15	4	8	3,5	31		
B1K	541,9	62,2	65,2		2	13	12	5	3,6	32	---	7,1
M2A	534,7	48,7	40,7	15	4	4	1		1,6	24		
M2B	534,4	46,9	41,2	13	4	5	1		1,7	23		
M2C	535,5	49,4	44,8	17	1	6			1,5	24	23,9	---
M3A	534,4	46,6	41,6	13	6	2	1		1,6	22		
M3B	533,9	40,8	44,0	13	4	5			1,6	22		
M3C	535,4	45,9	50,3	6	5	6	4		2,4	21		
M3D	534,4	43,2	45,1	13	1	4		2	1,9	20	28,2	---
M4A	535,0	50,2	45,8	9	3	4	3	2	2,3	21		
M4B	535,2	45,0	51,4	14	4	7		1	1,8	26		
M4C	534,4	44,7	48,1	10	3	6	1		1,9	20		
M4D	536,8	50,9	56,4	11	1	8	1		2,0	21	37,5	---
H2A	542,2	65,8	70,0	2	3	7	9	7	3,6	28		
H2B	541,0	62,3	66,7	1	3	14	5	5	3,4	28		
H2C	543,0	66,4	75,2	1	2	11	7	6	3,6	27	21,7	4,8
H3A	540,8	62,2	67,1	3	3	10	11	2	3,2	29		
H3B	541,1	67,8	63,9	2	4	17	5	2	3,0	30		
H3C	544,2	77,5	74,2	2		17	9	1	3,2	29	5,7	8,0
H4A	540,7	66,3	66,4	0		12	2	2	3,4	16		
H4B	539,3	60,1	63,7	4	1	11	2	1	2,7	19		
H4C	538,0	60,6	53,5	7	4	7		2	2,3	20		
H4D	539,1	64,5	58,7	4	1	11	4	4	3,1	24		
H4E	538,2	62,1	53,5	3	1	15	3	3	3,1	25		
H4F	540,2	66,5	62,3	2		14	4	5	3,4	25	13,2	15,5
H5A	540,8	63,4	67,8	3	2	7	2	5	3,2	19		
H5B	539,9	64,5	62,4	9		8	4	3	2,7	24		
H5C	541,3	70,7	63,8	2	1	12	3	3	3,2	21		
H5D	539,9	59,7	66,4	4		17	3	4	3,1	28		
H5E	541,1	66,0	67,1	5		12	3	2	2,9	22	14,9	20,2
A2A	545,5	76,4	80,8			5	7	13	4,3	25		
A2B	543,5	71,6	70,5	1	1	7	7	9	3,9	25	---	28,0
A3A	545,9	85,5	77,7			2	10	16	4,5	28		
A3B	547,0	88,3	82,1			6	4	16	4,4	26	---	14,8
A4A	545,5	79,4	84,3	1		7	3	11	4,0	22		
A4B	544,8	79,1	80,2		1	3	3	10	4,3	17	---	30,8
A5A	546,7	80,4	89,8	1		5	1	17	4,4	24		
A5B	545,0	84,9	72,0			6	5	15	4,3	26	---	24,0
A6A	545,2	82,7	76,7			6	4	15	4,4	25		
A6B	544,7	77,9	79,2	1	1	6	6	12	4,0	26	---	27,5
TOTAAL	540,2	63,1	62,7	230	103	392	181	232	3,1	1138	131	125
				1	2	3	4	5		perc	11,5	11,0
vgl 18-19	540,3	64,2	63,4						3,1		13,2	11,1
vgl 17-18	540,2	64,6	63,3						3,0		14,8	10,3
vgl 16-17	540,4	65,4	64,5						3,1		15,5	10,1
vgl 15-16	540,5	65,6	65,1						3,1		13,6	9,7
vgl 14-15	540,6	65,5	65,0						3,1		13,9	9,2
vgl 13-14	540,6	64,8	64,7						3,1		11,7	9,4
vgl 12-13	540,4	63,9	64,4						3,1		9,3	9,7
vgl 11-12	540,5	65,0	65,2						3,1		6,7	10,0
vgl 10-11	540,0	64,0	63,1						2,9		4,4	11,7
vgl 09-10	540,3	64,9	63,8						2,9		3,9	12,7
vgl 08-09	540,5								2,9		3,9	11,8
vgl 07-08	540,5								2,9		5,8	11,6
vgl 06-07	540,7								2,8		7,2	10,3
vgl 05-06	541,0								2,8		8,2	10,9
vgl 04-05	541,2								2,8		9,3	12,1

Hierboven constateerden we dat vanaf 2008-2009 à 2009-2010 de adviezen zijn gestegen ten opzichte van de cito-eindscore. De leerlingen die hiermee de school zijn binnengekomen zaten in 2009-2010 en meer nog 2010-2011 in het tweede leerjaar. Vanaf 2010-2011 is in het overzicht hierboven te zien dat het aantal leerlingen dat boven het advies uitkomt is gaan dalen en het aantal leerlingen dat onder het advies is gezakt is gaan stijgen. Dat is een logisch gevolg van het steeds meer doorstromen in de school naar hogere leerjaren van de leerlingen met een hoger advies ten opzichte van de cito-eindscore.

Tot en met 2012-2013 was de balans nog zo dat meer leerlingen boven hun advies uitstegen dan eronder zakten. In 2013-2014 is voor het eerst het omgekeerde het geval, in 2018-2019 voor de vijfde keer. Vanaf 2017-2018 is evenwel weer sprake van een lichte kentering. Die kentering heeft zich ook in 2019-2020 voortgezet zodat nu weer vrijwel van een evenwichtige situatie sprake is.

De weer enigszins gematigde advisering vanuit het PO zal daar een rol bij spelen, maar ook het beleid van de school op dit terrein. De school zet er al jaren op in dat leerlingen, binnen de grenzen van het redelijk, op een zo hoog mogelijke afdeling terecht komen en het daar ook volhouden.

Dat beleid heeft de volgende aspecten:

- De overgangsnormen in de brugklas worden met een ruimere marge toegepast. We staan nog steeds achter dit beleid, hoewel er ook een minder positieve kant aan zit, namelijk een lichte toename van het aantal zittenblijvers. Omdat onze overgangs- en slagingspercentages nog steeds duidelijk beter zijn dan landelijk gemiddeld, nemen we die lichte toename voor lief.
- Duidelijke regels voor hetgeen we van leerlingen verwachten en juist niet verwachten en waar nodig maatregelen om hier druk op te zetten. Te noemen zijn het huiswerkcentrum en regels mbt mobieltjes. Maar ook het snel aanpakken van situaties waarin leerlingen onder de maat presteren.
- Maatregelen in de sfeer van enthousiasmeren. Repressieve maatregelen zijn soms wel nodig, maar hebben slechts een beperkt effect. Nog belangrijker is het leerlingen te motiveren, te overtuigen en te enthousiasmeren. We onderzoeken hier ook mogelijkheden om leerlingen meer eigen verantwoordelijkheid te leren nemen voor hun leerproces.
Verder zijn het talentprogramma en de extra's die de school aanbiedt, zoals Anglia, module filosofie, boekhouddiploma, gamedesign, sportklas ed hier voorbeelden van.
- Daarnaast zijn we voortdurend alert hoe we het maximale rendement kunnen halen uit de tijd dat de leerlingen onder onze hoede zijn in de lessen. Het bestuderen van de Wolffrapportages en het gebruik van RTTI zijn hier elementen van.

Berekening laat het volgende beeld zien van de plaats van leerlingen in klas 3 t.o.v. hun advies per 1-10-2019 (de inspectie kijkt met name hier naar om het onderbouwrendement te bepalen)

Totaal tov advies klas 3		dus			
M3	-36,5	gem	gem	gem	gem
H3	-7	tov	adv	plaats	cito
A3	15	adv	kl 3	klas 3	kl 3
TOT	-28,5	-0,13	2,87	2,74	539,7
vgl					
okt-18	-24,5	-0,11	2,78	2,67	538,8
okt-17	-53,5	-0,20	2,90	2,70	539,7
okt-16	-31	-0,13	2,84	2,71	539,3
okt-15	-57	-0,21	3,08	2,87	539,9
okt-14	-41,5	-0,15	3,08	2,93	541,2
okt-13	-44,5	-0,16	3,19	3,03	540,7
okt-12	-29	-0,11	2,84	2,73	539,3
okt-11	-18	-0,07	2,94	2,87	539,8
okt-10	7	0,03	2,95	2,98	539,5

De berekening van deze getallen gaat als volgt: van elke leerling wordt een getal bepaald aan de hand van het onderstaande schema.

In/ advies	T	TH	H	HV	V
T3	0	- 0,5	- 1	- 1,5	- 2
H3	+ 1	+ 0,5	0	- 0.5	- 1
A3	+ 2	+ 1,5	+ 1	+ 0.5	0

Al deze getallen per leerling worden opgeteld, eerst per afdeling, dan in totaal. Vervolgens wordt het totaal gedeeld door het aantal leerlingen. In 2019-2020 zaten de leerlingen dus gemiddeld 0,13 onder hun advies in klas 3.

Ook in dit schema is te zien dat de advisering van de leerlingen in de derde klas gerelateerd aan de gemiddelde cito-score enkele jaren (met name in 2013, 2014, 2005 en 2017) te scheef is geweest. De laatste twee jaar is het weer wat meer in balans, hoewel nog licht negatief. Gezien de tendens op pagina 8 mag er verwacht worden dat het de komende jaren nog wat meer in balans zal komen.

In het verleden hebben we onderzocht of er gemeenschappelijke kenmerken zijn bij de leerlingen die onder het advies zakken. Zo is er onderzoek gedaan bij alle leerlingen die in het tweede leerjaar onder hun basisschooladvies zitten. Dat onderzoek leverde helaas geen bruikbare gegevens op. Zo bleken er geen opvallende gemeenschappelijke kenmerken te zijn van leerlingen die onder hun advies zakken op onder meer de volgende terreinen:

- intellectuele capaciteiten
- vaardigheid van plannen en je aan de planning houden
- vaardigheid van het maken van samenvattingen
- vaardigheid van de netheid van werken
- concentratie tijdens de les
- mate van actief meedoen en goede vragen stellen
- inzet m.b.t. het leerwerk of maakwerk van het huiswerk.

Het lijkt er dus op dat we het niet moeten zoeken in de bovenstaande elementen van het functioneren van een leerling.

Bij de totalen van de aantallen leerlingen is het volgende beeld te zien waar het gaat om de verdeling mannen – vrouwen.

per 1-10-2019		
Aantallen m v		
	m	v
B1	117	120
M234	121	128
H2345	225	234
A23456	103	157
Totaal	566	639

per 1-10-2019		
Percentages m v		
	m	v
B1	49,4%	50,6%
M234	48,6%	51,4%
H2345	49,0%	51,0%
A23456	39,6%	60,4%
Totaal	47,0%	53,0%

Opvallen is het hoge percentage vrouwen op het atheneum. Dat bracht ons ertoe om te analyseren of het onderscheid jongen – meisje een rol speelt bij het punt van “boven het advies komen” versus “onder het advies zakken. Daartoe is het schema “Overzicht Cito, deelscores en advies” van hierboven opnieuw gemaakt voor jongens en meisjes apart.

Hieronder nemen we de samenvatting op van het totaalschema en de uitsplitsing naar jongens en meisjes:

Alle leerlingen

	Gem Cito	gem taal	gem rek.								zakken onder advies	stijgen boven advies	
TOTAAL	540,2	63,1	62,7	230	103	392	181	232	3,1		1138	131	125
				1	2	3	4	5			perc	11,5	11,0

Alleen jongens

	Gem Cito	gem taal	gem rek.								zakken onder advies	stijgen boven advies	
TOTAAL	540,5	61,0	67,2	96	37	188	92	120	3,2		533	80	47
				1	2	3	4	5			perc	15,0	8,8

Alleen meisjes

	Gem Cito	gem taal	gem rek.								zakken onder advies	stijgen boven advies	
TOTAAL	540,0	65,0	58,9	134	66	204	89	112	3,0		605	51	78
				1	2	3	4	5			perc	8,4	12,9

Uit deze uitsplitsing blijkt dat er over alle leerlingen gezien sprake is van een bijna evenwichtige situatie, maar dat bij de jongens er meer leerlingen onder het advies zakken dan erboven komen, maar dat bij de meisjes het omgekeerde het geval is, want daar komen meer leerlingen boven het advies dan eronder zakken. Dit beeld is al langere tijd hetzelfde.

Er is landelijk onderzoek gedaan naar de ontwikkeling bij jongens en bij meisjes dat aangeeft dat die ontwikkelingen verschillen. Zo zijn meisjes in de leeftijdsfase van 12 tot 16 over het algemeen serieuzer bezig met hun studie. Dat kan het verschil deels wel verklaren.

Die studies geven ook handvatten hoe jongens gestimuleerd kunnen worden om serieus met hun studie bezig te zijn. Genoemd worden dan het inbouwen van competitieve elementen en het beperken van lange werkstukken. Die elementen proberen we ook toe te passen.

Een ander element dat echter in het oog springt zijn de gemiddelde Cito-scores en de deelscores voor taal en rekenen. Zie het schema op volgende pagina.

Bij de cito-eindscore is het beeld als volgt.

Jongens en meisjes hebben gemiddeld een redelijk vergelijkbare Cito-eindscore. Per brugklasjaar wisselt het enigszins, maar gemiddeld is het beeld redelijk vergelijkbaar. Over het geheel van de school hebben de jongens gemiddeld een iets hoger cito-eindscore.

Dat wijst er op dat het niet zo is dat jongens al met een achterstand het VO binnen komen.

Het is ook niet zo dat met name bij de jongens sprake zou zijn van een te hoog geworden advies in relatie tot de cito-eindscore. De gemiddelde advisering van de jongens in het geheel van de school is weliswaar ietsje hoger, maar in verhouding met de iets hogere gemiddelde cito-score.

Bij de deelscores voor taal en rekenen is echter wel sprake van een opvallend verschil: bij taal scoren de jongens significant lager dan de meisjes terwijl bij rekenen het omgekeerde aan de orde is. Dat is al meerdere jaren zo. Omdat het om instromers in onze school gaat, kan onze school niets aan de oorzaak doen. Maar er zijn wel vragen te stellen zoals:

- Verklaart het verschil tussen jongens en meisjes m.b.t. taal en rekenen het verschil in succes tussen jongens en meisjes, omdat het onderwijs en de toetsing/het examen de afgelopen jaren steeds taliger zijn geworden? We denken dat dit zeker een rol speelt.
- Speelt dit bij ons (gegeven onze streek) anders dan landelijk?
- En wat betekenen de antwoorden op de bovenstaande vragen voor onze aanpak op school?

Inmiddels zijn enkele vergelijkende cijfers uit de rectorenkring bekend. Hoewel het beeld niet overal precies gelijk is, is de bovenstaande tendens van verschil tussen jongens en meisjes wel overal zichtbaar. Dat wijst erop dat er sprake is van een landelijke tendens. Of die tendens in onze regio extra speelt kunnen we niet zeggen. Daarvoor zou meer onderzoek nodig zijn.

Binnen school blijven we uiteraard nadenken wat we kunnen doen om jongens optimaal te stimuleren om de opleiding te volgen die bij hen past en dat ook vol te houden.

groep lrl	gesl.	Cito	taal	rekenen	advies
allen	allen	540,2	63,1	62,7	3,1
allen	man	540,5	61,0	67,2	3,2
allen	vrouw	540,0	65,0	58,9	3,0
allen	man-vrouw	0,4	-4,0	8,3	0,2
brugklas	allen	540,3	59,5	60,0	2,9
brugklas	man	539,8	57,6	61,0	3,0
brugklas	vrouw	540,9	63,0	60,6	2,9
brugklas	man - vrouw	-1,2	-5,4	0,4	0,1

Vgl 1-10-2018

groep lrl	gesl.	Cito	taal	rekenen	advies
allen	allen	540,1	63,7	62,9	3,0
allen	man	540,5	61,1	68,2	3,1
allen	vrouw	539,8	65,6	58,4	3,0
allen	man-vrouw	0,7	-4,5	9,8	0,1
brugklas	allen	539,8	60,5	60,6	2,9
brugklas	man	540,0	57,0	66,1	3,0
brugklas	vrouw	539,7	64,0	55,4	2,8
brugklas	man - vrouw	0,3	-7,0	10,7	0,2

Vgl 1-10-2017

groep lrl	gesl.	Cito	taal	rekenen	advies
allen	allen	540,2	64,6	63,3	3,0
allen	man	540,4	61,3	68,2	3,1
allen	vrouw	540,0	67,1	59,0	3,0
allen	man-vrouw	0,4	-5,8	9,2	0,1
brugklas	allen	539,3	61,3	58,8	2,9
brugklas	man	538,3	54,9	59,5	2,8
brugklas	vrouw	540,1	66,3	58,4	3,0
brugklas	man - vrouw	-1,8	-11,3	1,2	-0,2

Vgl 1-10-2016:

groep lrl	gesl.	Cito	taal	rekenen	advies
allen	allen	540,4	65,4	64,5	3,1
allen	man	540,9	63,1	70,5	3,1
allen	vrouw	540,0	67,5	59,5	3,0
allen	man-vrouw	0,9	-4,4	11,0	0,1
brugklas	allen	538,2	59,4	57,9	2,7
brugklas	man	538,8	57,0	64,4	2,8
brugklas	vrouw	537,9	61,0	53,7	2,7
brugklas	man - vrouw	0,9	-4,0	10,7	0,1

2. Examen

Een ander belangrijk cijfermatig gegeven betreft de examenuitslag aan het einde van het cursusjaar 2018-2019. Behalve de examenuitslag is ook van belang de doorstroom vanaf klas 3 naar het eindexamen. Deze was als volgt voor de groep leerlingen die examen deed in 2019:

	Mavo		Havo		atheneum	
	Aantal	Procent	aantal	procent	aantal	procent
Deelgenomen aan het examen	106	100%	123	100%	43	100%
Geslaagd na 1 ^e ronde	102	96,2%	112	91,1%	42	97,7%
Moet het nog afmaken			1	0,8%		
Reeds definitief gezakt	1	0,9%	3	2,4%	0	0%
Kan het nog halen via herkansing	3	2,8%	7	5,7%	1	2,3%
Heeft het gehaald via de herkansing	2	1,9%	6	4,9%	1	2,3%
Totaal geslaagd na 2 ^e ronde	104	98,1%	118	95,9%	43	100%

Deze generatie	T3 -> T4	93%	H3-> H4	92%	A3->A4	96%
	T4 -> gsl	98%	H4->H5	85%	A4->A5	91%
			H5-> gsl	96%	A5-> A6	96%
					A6->gesl	100%
Van 3 -> gsl zonder vertraging		91,1%		75,1%		83,9%
Gemiddeld vertraagd per jaar		4,4%		8,3%		4,0%

Samenvatting slagingspercentages en gem. vertraging per jaar van klas 3 naar slagen

Slagingspercentages	Mavo	Havo	Atheneum
2009	97,5	94,3	100
2010	97,3	93,3	100
2011	92,0	90,4	89,1
2012	97,3	88,7	90,5
2013	96,0	87,5	94,6
2014	97,1	88,5	87,3
2015	100	91,1	93,5
2016	96,1	97,4	93,8
2017	96,5	93,9	97,5
2018	97,2	94,1	95,6
2019	98,1	95,9	100

Gemiddeld vertraagd per jaar van klas 3 naar geslaagd	Mavo	Havo	Atheneum
2009	3,0	6,0	4,3
2010	7,0	5,9	1,0
2011	7,0	10,3	4,5
2012	3,5	7,0	4,8
2013	4,9	10,6	6,9
2014	6,4	8,8	9,0
2015	4,5	10,1	8,0
2016	6,3	7,2	7,2
2017	6,3	6,2	4,5
2018	3,4	8,8	3,1
2019	4,4	8,3	4,0

De slagingspercentages van onze school fluctueren jaarlijks enigszins, maar zitten altijd boven het landelijk gemiddelde. Dat is te zien in het overzicht op pagina 3.

In 2019 waren de slagingspercentages heel goed.

De gemiddelde vertraging van klas 3 naar geslaagd is op onze school relatief laag vergeleken met het landelijk gemiddelde, vooral op de Havo. Dat blijkt uit de kwaliteitskaart van de inspectie (zie hieronder), maar bijvoorbeeld ook uit het schema op pagina 3.

Jaarlijks worden ook alle gemiddelden per vak per afdeling van het SE en CE verwerkt in een schema waarin eenvoudig te zien is hoe het SE en CE van de school zich tot elkaar verhouden en tot de landelijke gemiddelden. Ook percentielen in het landelijke verband worden getoond.

Het voert te ver hier de resultaten van alle vakken weer te geven. Uiteraard hebben de vakgroepen wel alle resultaten per vak gekregen en besproken. Hier beperken we ons tot de samengevatte cijfers per afdeling. Ook die geven aan dat de examenresultaten van de school prima zijn.

totaal	T4						H5					
	school		land		aantal	percen- tiel CE	school		land		aantal	percen- tiel CE
	SE	CE	SE	CE	Irl		SE	CE	SE	CE	Irl	
2013	65	63	65	63			65	64	64	65		
2014	67	65	65	64			66	62	64	63		
2015	66	65	66	65	97	81%	67	64	64	63	146	47%
2016	67	65	65	64	103	76%	67	66	64	64	154	85%
2017	66	64		64			67	65		63		
gewog en	65	65		64	114	74%	66	65		63	148	80%
2018	68	65		63			67	66		63		
gewog en	67	66		63	106	89%	67	67		63	135	98%
2019	66	67		64			67	66		63		
gewog en	66	67		64	106	97%	67	67		63	123	97%

totaal	A6					
	school		land		aantal	percen- tiel CE
	SE	CE	SE	CE	Irl	
2013	69	65	68	66		
2014	69	63	67	64		
2015	69	65	67	65	62	56%
2016	69	66	67	65	48	51%
2017	69	68		65		
gewog en	69	67		65	80	62%
2018	69	67		65		
gewog en	68	67		65	68	79%
2019	68	65		65		
gewog en	67	66		65	43	73%

3. Herkomst van de leerlingen

Statistiek op woonplaats per 1-10-2019

Woonplaats	B1TH	B1HV	M2	M3	M4	H2	H3	H4	H5	A2	A3	A4	A5	A6	Totaal
DUSSEN	4	2	1	1	3	2	2	8	2	1			2		28
HANK	1	1	1					2	1	1	1	1			9
NIEUWENDIJK NB	5	8	6	3	9	9	2	7	9		3		4	4	69
SLEEUWIJK	15	26	9	16	14	8	10	25	17	7	13	9	16	14	199
WERKENDAM	21	27	15	27	14	15	21	29	22	9	4	5	4	8	221
ALMKERK	11	17	2	6	7	5	7	19	14	11	10	4	5	6	124
ANDEL	1	8	2	2	6		8	4	8	1	2		3		45
GIESSEN	1	10	1	3	2	6	3	3	1		1	1		3	35
RJSWIJK NB	5	9	11	2	3	5	3	2	3	1	1	3	3	2	53
UITWIJK			1	1	2						2		1	1	8
WOUDRICHEM	5	20	12	7	12	8	7	14	15	4	2	4	5	4	119
WAARDHUIZEN							1	1		2		1	1		6
BABYLONIENBROEK	2	2	2	2		1			1	1					11
EETHEN														1	1
GENDEREN				1			1	1	3						6
MEEUWEN								1	2			1	1		5
VEEN	1	2	1	1	5	7	3	3	2	1	3	2	1	2	34
WIJK EN AALBURG	3	9	1	3	1		4	8	7	2	2	1	3	2	46
AALST GLD									2		1				3
BRAKEL	4	6	1		3	5	8		7	1	4	3	1		43
NIEUWAAL				1											1
GAMEREN									1						1
POEDEROIJEN	1	2	2	2	1		2	2							12
WELL									1						1
ZUILICHEM	1	1			1		1			1				1	6
ARKEL			1				1								2
DALEM						1						1			2
GIESSENBURG						1		1		2					4
GORINCHEM			2	4	3	2	2	4	3	1	3	5		3	32
GROOT-AMMERS			1	1											2
HARDINXVELD-GDAM	1	5	1	5	2	9	3	12	12	4	3	4	4	3	68
SHELLUINEN						2	1	1	1	1	1				7
OVERIG BOVEN MW									2						2
Totaal algemeen	82	155	73	88	88	86	90	147	136	51	56	45	54	54	1205

Samengevat per gemeente per 1-10-2019

Gemeente	B1TH	B1HV	M2	M3	M4	H2	H3	H4	H5	A2	A3	A4	A5	A6	Totaal	perc.	vgl 2018	vgl 2017
Werkendam	46	64	32	47	40	34	35	71	51	18	21	15	26	26	526	44%	44%	45%
Woudrichem	23	64	29	21	32	24	29	43	41	19	18	13	18	16	390	32%	32%	32%
Aalburg	6	13	4	7	6	8	8	13	15	4	5	4	5	5	103	9%	9%	8%
Bommelerwaard	6	9	3	3	5	5	11	2	11	2	5	3	1	1	67	6%	6%	6%
Boven de Merwede	1	5	5	10	5	15	7	18	18	8	7	10	4	6	119	10%	10%	9%
Totaal algemeen	82	155	73	88	88	86	90	147	136	51	56	45	54	54	1205	100%		

Samengevat per gemeente en per afdeling per 1-10-2019

Gemeente	Totaal	perc.					vgl 2018				vgl 2017			
			B1	M	H	A	B1	M	H	A	B1	M	H	A
Werkendam	526	44%	46%	48%	42%	41%	39%	53%	43%	41%	45%	48%	45%	40%
Woudrichem	390	32%	37%	33%	30%	32%	34%	30%	30%	33%	27%	36%	30%	35%
Aalburg	103	9%	8%	7%	10%	9%	7%	7%	10%	9%	9%	7%	9%	8%
Bommelerwaard	67	6%	6%	4%	6%	5%	6%	4%	7%	6%	9%	4%	6%	5%
Boven de Merwede	119	10%	3%	8%	13%	13%	14%	6%	10%	10%	9%	5%	10%	11%

Statistiek op godsdienst per 1-10-2019

Godsdienst	B1MH	B1HV	M2	M3	M4	H2	H3	H4	H5	A2	A3	A4	A5	A6	Totaal
Hervormd							1	1	1					1	4
Gereformeerd															0
Evangelisch Luthers													1		1
Protestantse Kerk in Nederland	38	78	35	34	38	40	50	66	68	27	30	25	26	31	586
Christelijk Gereformeerd								2	1			1			4
Hersteld Nederlandse Hervormde Kerk		1		1				3	1				1		7
Gereformeerd Vrijgemaakt	1	2	2		2	3	2	4	1	1	1	3	1	3	26
Nederlands Gereformeerd								1	1						2
Gereformeerde Gemeente				1							1				2
Protestant, niet kerkelijk gebonden								1					1		2
Christen	3	10	4	7	1	13	7	6	7	7	3	3	3	3	77
Vrij Evangelisch	2	1		2				3	1		1		1	1	12
Evangelisch	2	2	2	4	2	3	1	2	2	1		2	1		24
Evangelische Gemeente			1						1						2
Rooms Katholiek	1	5	2	3	3	4	2	4	6	3	4	1	3	2	43
Joods															0
Moslim	2					1	1			1					5
Islam	1	1		1				1	1						5
Geen	21	31	22	33	41	16	26	50	45	7	15	10	15	11	343
Humanistisch				1											1
Onbekend	11	24	5	2		6		3		4	1		1	2	59
Totaal generaal:	82	155	73	88	88	86	90	147	136	51	56	45	54	54	1205

Samengevat per 1-10-2019

Godsdienst	B1TH	B1HV	M2	M3	M4	H2	H3	H4	H5	A2	A3	A4	A5	A6	Totaal	perc.	vgl 2018	vgl 2017
PKN	38	78	35	34	38	40	51	67	69	27	30	25	27	32	591	49%	49%	49%
Overig Hervormd / Gereformeerd	4	13	6	9	3	16	9	17	11	8	5	7	6	6	120	10%	10%	9%
Evangelisch	4	3	3	6	2	3	1	5	4	1	1	2	2	1	38	3%	3%	3%
Rooms Katholiek	1	5	2	3	3	4	2	4	6	3	4	1	3	2	43	4%	4%	4%
Joods	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
Islam/Hindoe	3	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	10	1%	1%	1%
Geen / onbekend	32	55	27	35	42	22	26	53	45	11	16	10	16	13	403	33%	33%	35%
Totaal generaal	82	155	73	88	88	86	90	147	136	51	56	45	54	54	1205	100%		

Samengevat per 1-10-2019 per afdeling

Godsdienst	Totaal	perc.	vgl 1-10-2018				vgl 1-10-2017							
			B1	M	H	A	B1	M	H	A				
PKN	591	49%	49%	43%	49%	54%	49%	42%	49%	55%	51%	43%	50%	55%
Overig Hervormd / Gereformeerd	120	10%	7%	7%	12%	12%	14%	7%	10%	11%	9%	5%	9%	11%
Evangelisch	38	3%	3%	4%	3%	3%	3%	3%	3%	4%	3%	3%	3%	3%
Rooms Katholiek	43	4%	3%	3%	3%	5%	4%	3%	4%	4%	4%	2%	5%	3%
Joods	0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Islam/Hindoe	10	1%	2%	0%	1%	0%	1%	1%	0%	0%	0%	2%	0%	0%
Geen / onbekend	403	33%	37%	42%	32%	25%	29%	43%	33%	26%	32%	45%	33%	27%

Er zijn opmerkelijke verschillen per afdeling. We wagen ons niet aan interpretaties of verklaringen van deze opmerkelijke verschillen.

4. Afstroom, VSV, schorsing en verwijderen van leerlingen.

Het aantal schorsingen in 2018-2019 is heel beperkt: afdeling brugklas, havo-2 en atheneum-2: 0; afdeling mavo-2,3,4: 4; afdeling havo-3,4,5: 2; afdeling atheneum-3,4,5,6: 0.

Een schorsing is altijd het gevolg van gedrag. Leerlingen die geschorst zijn moeten overigens wel de gehele dag op school komen, maar mogen de lessen niet bezoeken. Ze moeten onder toezicht zelfstandig werken. In 2018-2019 is geen enkele leerling van school verwijderd.

Ongeoorloofd verzuim, dwz spijbelen, komt in beperkte mate voor. Door een goed registratiesysteem met behulp van SOMtoday is er goed zicht op spijbelgedrag. Spijbelen wordt met een lik op stuk beleid bestraft. De gemeente Altena heeft de leerplichtfunctie stevig vormgegeven. Er zijn duidelijke richtlijnen gecommuniceerd over de situaties waarin terecht of niet terecht verzuimd mag worden. Deze richtlijnen zijn door de scholen aan de ouders doorgegeven. In twijfelgevallen overlegt de school met de leerplichtambtenaar. Deze leerplichtambtenaar heeft ook BOA-bevoegdheid, zodat in extreme situaties proces-verbaal kan worden opgemaakt. De samenwerking met de leerplichtambtenaren verloopt prima. Zo komt de leerplichtambtenaar enkele malen per jaar op school om te spreken met de leerlingen die meer dan gemiddeld te laat komen of spijbelen.

In de loop van en aan het einde van de cursus zijn enkele leerlingen naar een andere school vertrokken, omdat het niveau van het onderwijs in de leerwegen van het Altena College voor hen te hoog was. De omvang van deze uitstroom is beperkt. In het onderstaande schema zijn de aantallen genoemd:

eind	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Afstroom naar andere school	28	37	28	33	28	20	25	19

Een belangrijk fenomeen is het voortijdig schoolverlaten, afgekort VSV. Er is sprake van een VSV'er als een leerling geen startkwalificatie heeft gehaald, dwz geen diploma havo, atheneum of mbo niveau-2. Een leerling die het Altena College verlaat is een VSV'er als hij/zij geen diploma havo of atheneum heeft gehaald en zich niet heeft ingeschreven bij een door het ministerie bekostigde andere opleiding. Dat komt op het Altena College slechts sporadisch voor. Per 1-10-2019 waren het er 6, nl 2 leerlingen die na het diploma mavo niet doorgingen op een door de overheid bekostigde opleiding en 4 leerlingen die afhaakten in havo-4 en niet doorgingen op een door de overheid bekostigde opleiding.

Vier van deze zes leerlingen volgen evenwel een interne bedrijfsopleiding of een opleiding die wel opleidt voor een beroep maar niet door het ministerie wordt bekostigd, zoals Schoevers. Het aantal echte voortijdig schoolverlaters van onze school beperkt zich daarom feitelijk tot twee.

5. Prognose leerlingenaantallen

Per 1 oktober wordt altijd een prognose gemaakt van het aantal leerlingen in de komende jaren. Daarbij spelen twee elementen een rol: wat is de instroom in de brugklas en hoe gaan de leerlingen over binnen de school?

Het antwoord op de eerste vraag wordt berekend door het gemiddelde belangstellingspercentage voor onze school vanuit het PO te vermenigvuldigen met de te verwachten uitstroom uit het PO. Die uitstroom kunnen we voor een aantal jaren baseren op de aantallen leerlingen die nu op de basisschool zitten in de diverse groepen (dat vragen we om de paar jaar op). Je kunt daarbij optimistisch zijn, pessimistisch of het gemiddelde daarvan. Er is voor dat laatste gekozen. Voor de uitstroom uit het PO voor de jaren daarna baseren we ons op prognosegegevens vanuit de gemeente. Zie het schema op de volgende pagina.

Het antwoord op de tweede vraag wordt berekend door na te gaan hoe die overgangen de laatste jaren zijn gegaan en daar een reëel gemiddelde van te nemen.

Met behulp van deze gegevens wordt de prognose berekend die op pagina 18 staat. Ter vergelijking is daar bij gezet de prognose van vorig jaar (dankzij de goede aanmelding voor dit schooljaar is de prognose nu hoger) en een meer globale prognose die in januari 2018 door de gemeente is opgesteld.

Altena College Sleeuwijk, instroom brugklas + prognose, per 1-10-2019																					
Naam School	PO	AC	PO	AC	PO	AC	PO	AC	PO	AC	PO	AC	PO	AC	PO	AC	PO	AC	18	19	
	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	19	20										
d' Uylenborch Almkerk	24	15	45	27	36	26	38	21	26	18	19	63%	60%								
De Almgard Almkerk	6	2	15	5	21	11	16	7	9	10	6	33%	33%								
De Halm Almkerk	8	6	5	2	12	6	7	11	7	13	13	75%	40%								
De Zaaier Andel	29	2	26	9	27	33	23	25	23	15	18	7%	35%								
De Sprankel Dussen	5	1	4	4	7	9	4	8	2	9	7	20%	100%								
De Regenboog Nieuwendijk	27	8	24	11	33	31	40	46	27	29	23	30%	46%								
De Parel Giessen/Rijswijk	43	22	34	22	45	34	34	23	31	29	39	51%	65%								
B. Verschoorschool S'wijk	9	2	9	3	13	13	10	13	12	8	6	22%	33%								
De Morgenster S'wijk	40	16	54	30	61	58	52	42	39	49	37	40%	56%								
B. Sigmondschool W'dam	19	7	15	8	19	20	21	10	6	14	10	37%	53%								
Het Bakken	29	13	39	27	45	58	37	49	53	49	28	45%	69%								
't Kompas W'dam	36	15	22	13	29	34	24	40	24	32	22	42%	59%								
Eben Haëzer W'chem	35	15	29	14	29	21	26	22	30	19	14	43%	48%								
't Ravelijn W'chem	17	5	20	8	13	7	17	15	18	22	16	29%	40%								
Oudendijk W'chem	10	2	15	6	17	11	15	14	12	15	15	20%	40%								
Totaal uitstroom po / instroom	337	131	356	189	407	0	372	0	364	0	346	0	319	0	331	0	273	0			
Percentage hofleveranciers	38,87%		53,09%																		
Instroom andere scholen	65		46																		
Doublanten brugklas	6																				
Totaal in brugklas	202		235		0		0		0		0		0		0		0		46 elders = 13 Bommelerwaard 19 Aalburg 9 Boven Merwede 5 divers		
Prognose hofleveranciers	155		142		171		156		153		145		134		139		115				
Prognose overige scholen	65		60		55		55		55		55		55		55		55				
Prognose totaal pessimist	220		202		226		211		208		200		189		194		170				
Gemiddeld			225		251		235		231		223		210		216		188				
Prognose hofleveranciers	155		178		212		193		189		180		166		172		142				
Prognose overige scholen	65		70		65		65		65		65		65		65		65				
Prognose totaal optimist	220		248		277		258		254		245		231		237		207				
Historie	2008-2009		2009-2010		2010-2011		2011-2012		2012-2013		2013-2014		2014-2015		2015-2016		2016-2017		2017-2018		
Totaal uitstroom po / instroom	339	190	379	217	391	225	380	188	407	204	405	212	395	181	381	198	393	171	362	155	
Percentage hofleveranciers	56,05%		57,26%		57,54%		49,47%		50,12%		52,35%		45,82%		51,97%		43,51%		42,82%		
Instroom overige scholen	46		59		55		84		71		78		63		70		56		71		
Doublanten brugklas	2		0		1		1		0		4		8		6		2				
Totaal in brugklas	238		276		281		273		275		294		252		274		227		226		
Gemiddelde toelatingen	49,91%		van de hofleveranciers				64 van de overige scholen				(aantallen PO opgevraagd 10-2018)										
Gemiddeld laatste 4 jaar	45,61%		van de hofleveranciers				60 van de overige scholen														
Prognose pessimistisch	42 %		zie boven				prognose 1 oktober 2019														
Prognose optimistisch	52 %		zie boven																		

Prognose leerlingenaantallen Altena College, peildatum 1 oktober 2019

Versie: gemiddelde instroom in de brugklas

Telling op	B1	M2	M3	M4	H2	H3	H4	H5	A2	A3	A4	A5	A6	TOT			
1-10-2008	238	73	70	80	81	127	122	140	58	75	54	57	39	1214			
1-10-2009	276	63	75	75	110	87	151	121	73	60	77	56	56	1280			
1-10-2010	282	98	71	75	109	105	127	136	69	73	56	77	55	1333			
1-10-2011	273	105	102	74	118	102	149	125	56	69	67	56	77	1373			
1-10-2012	275	78	109	101	117	116	146	137	87	57	66	71	57	1417	+ 6 vavo		
1-10-2013	294	88	98	105	118	115	156	139	67	86	51	66	64	1447	+ 3 vavo		
1-10-2014	252	107	106	98	122	112	170	146	47	64	81	50	63	1418	+ 3 vavo		
1-10-2015	274	100	114	103	94	119	160	156	54	50	66	82	49	1421	+ 6 vavo		
1-10-2016	229	111	101	115	101	86	156	149	56	56	47	70	80	1357	+ 3 vavo + 4 gedetach.		
1-10-2017	226	96	113	106	87	105	138	136	43	54	51	45	69	1269	+ 3 vavo + 5 gedetach.		
1-10-2018	202	88	91	107	85	91	164	123	57	44	55	54	45	1206	+ 4 vavo + 2 gedetach.		
1-10-2019	237	73	88	88	86	90	147	136	51	56	45	54	54	1205	+ 3 vavo + 1 gedetach.		
	Van	B1	M2	M3	B1	H2	H3	H4	B1	A2	A3	A4	A5		per 1-10-2019		
	Naar	M2	M3	M4	H2	H3	H4	H5	A2	A3	A4	A5	A6		Aantallen m v		
08 -> 09		0,26	1,03	1,07	0,46	1,07	1,19	0,99	0,31	1,03	1,03	1,04	0,98			m	v
09 -> 10		0,36	1,13	1,00	0,39	0,95	1,46	0,90	0,25	1,00	0,93	1,00	0,98		B1	117	120
10 -> 11		0,37	1,04	1,04	0,42	0,94	1,42	0,98	0,20	1,00	0,92	1,00	1,00		M234	121	128
11 -> 12		0,29	1,04	0,99	0,43	0,98	1,43	0,92	0,32	1,02	0,96	1,06	1,02		H2345	225	234
12 -> 13		0,32	1,26	0,96	0,43	0,98	1,34	0,95	0,24	0,99	0,89	1,00	0,90		A23456	103	157
13 -> 14		0,36	1,20	1,00	0,41	0,95	1,48	0,94	0,16	0,96	0,94	0,98	0,95		Totaal	566	639
14 -> 15		0,40	1,07	0,97	0,37	0,98	1,43	0,92	0,21	1,06	1,03	1,01	0,98		per 1-10-2019		
15 -> 16		0,41	1,01	1,01	0,37	0,91	1,31	0,93	0,20	1,04	0,94	1,06	0,98		Percentages m v		
16 -> 17		0,42	1,02	1,05	0,38	1,04	1,60	0,87	0,19	0,96	0,91	0,96	0,99			m	v
17 -> 18		0,39	0,95	0,95	0,38	1,05	1,56	0,89	0,25	1,02	1,02	1,06	1,00		B1	49,4%	50,6%
18 -> 19		0,36	1,00	0,97	0,43	1,06	1,62	0,83	0,25	0,98	1,02	0,98	1,00		M234	48,6%	51,4%
Gemiddeld		0,36	1,07	1,00	0,41	0,99	1,44	0,92	0,24	1,01	0,96	1,01	0,98		H2345	49,0%	51,0%
Gem ltst 3jr		0,39	0,99	0,99	0,39	1,05	1,59	0,86	0,23	0,99	0,98	1,00	1,00		A23456	39,6%	60,4%
	Van	B1	M2	M3	B1	H2	H3	H4	B1	A2	A3	A4	A5		Totaal		
	Naar	M2	M3	M4	H2	H3	H4	H5	A2	A3	A4	A5	A6		47,0%		
Prognose		0,38	1,00	0,98	0,40	1,05	1,59	0,86	0,23	0,99	0,99	1,00	1,00				
Prognose	B1 *)	T2	T3	T4	H2	H3	H4	H5	A2	A3	A4	A5	A6	TOT		vgl prog 2019 AC	Vgl prog Postmus jan-18
1-10-2009	276	63	75	75	110	87	151	121	73	60	77	56	56	1280	feit	1280	
1-10-2010	282	98	71	75	109	105	127	136	69	73	56	77	55	1333		1333	
1-10-2011	273	105	102	74	118	102	149	125	56	69	67	56	77	1373		1373	
1-10-2012	275	78	109	101	117	116	146	137	87	57	66	71	57	1417		1417	
1-10-2013	294	88	98	105	118	115	156	139	67	86	51	66	64	1447		1447	
1-10-2014	252	107	106	98	122	112	170	146	47	64	81	50	63	1418		1418	
1-10-2015	274	100	114	103	94	119	160	156	54	50	66	82	49	1421		1421	
1-10-2016	229	111	101	115	101	86	156	149	56	56	47	70	80	1357		1357	
1-10-2017	226	96	113	106	87	105	138	136	43	54	51	45	69	1269		1269	
1-10-2018	202	88	91	107	85	91	164	123	57	44	55	54	45	1206		1206	1255
1-10-2019	237	73	88	88	86	90	147	136	51	56	45	54	54	1205		1195	1238
1-10-2020	251	90	73	86	95	90	143	126	55	50	55	45	54	1213	op	1190	1217
1-10-2021	235	95	90	72	100	100	143	123	58	54	50	55	45	1220	basis	1186	1226
1-10-2022	231	89	95	88	94	105	159	123	54	57	53	50	55	1253	uit-	1207	1228
1-10-2023	223	88	89	93	92	99	167	137	53	53	56	53	50	1253	stroom	1214	1209
1-10-2024	210	85	88	87	89	97	157	144	51	52	52	56	53	1221	PO	1192	1191
1-10-2025	216	80	85	86	84	93	154	135	48	50	51	52	56	1190		1168	1160
1-10-2026	200	82	80	83	86	88	148	132	50	48	50	51	52	1150		1130	1127
1-10-2027	204	76	82	78	80	90	140	127	46	50	48	50	51	1122	op grond	1104	1107
1-10-2028	199	77	76	80	82	84	143	120	47	46	50	48	50	1102	basis-	1084	1085
1-10-2029	194	76	77	74	80	86	134	123	46	47	46	50	48	1081	gene-	1063	1064
1-10-2030	195	74	76	75	78	84	137	115	45	46	47	46	50	1068	ratie	1045	1051

6. Meerjarenoverzicht leerlingen, klassen en lessen

Een belangrijk item in verband met de werkdruk voor docenten is het aantal leerlingen per klas en groep. In een schema ziet dat er als volgt uit:

Cursus	Aantal leerlingen	Aantal klassen	Aantal lessen	Aantal leerlingen per klas	Aantal leerlingen per les	Aantal leerlingen per groep *)			
2003-2004	1147	44	1501	26,1	0,76	24,61			
2004-2005	1192	47	1580	25,4	0,75	24,29			
2005-2006	1178	47	1620	25,1	0,73	23,41			
2006-2007	1253	49	1650	25,6	0,76	24,45			
2007-2008	1230	50	1686	24,6	0,73	23,49			
2008-2009	1214	49	1686	24,8	0,72	23,19			
2009-2010	1280	50	1716,5	25,6	0,75	24,01			
2010-2011	1333	52	1823	25,6	0,73	23,76			
2011-2012	1373	54	1871	25,4	0,73	23,85			
2012-2013	1417	55	1891	25,8	0,75	24,35			
2013-2014	1447	57	1951,5	25,4	0,74	24,10			
2014-2015	1418	56	1927,5	25,3	0,74	23,76			
2015-2016	1421	55	1917,5	25,8	0,74	23,94			
2016-2017	1357	53	1856,5	25,6	0,73	23,61			
2017-2018	1269	51	1796,5	24,9	0,71	22,82			
2018-2019	1206	47	1691	25,7	0,71	23,25			
2019-2020	1205	46	1613	26,2	0,75	24,35			
*): in de onderbouw worden per week veelal 34 wekelijkse lessen ingeroosterd, excl. studiebegeleiding in de bovenbouw verschilt het per leerjaar en per vakkenpakket en is er aanvulling met mediatheekuren									
Het gewogen gemiddelde van het aantal lessen per week met een docent is								32,2	t/m 09-10
Vanaf 2010-2011 is het vanwege een lessentabellaanpassing								32,5	
Vanaf 2014-2015 is het vanwege een lessentabellaanpassing								32,3	
Vanaf 2018-2019 is het vanwege uitbreiding van de lessentabel								32,6	

De laatste jaren is de gemiddelde klassengrootte en groepsgrootte gestegen. Daar komt bij dat de school de laatste jaren een stevig tekort heeft. Als zonder dat tekort gewerkt zou moeten worden, dan zou de gemiddelde klassengrootte stijgen naar 27,3 en de gemiddelde groepsgrootte naar 25,75.

Dat lijken op het eerste gezicht geen dramatische aantallen, maar het gevolg zou zijn dat er nog veel meer dan thans groepen van boven de 30 leerlingen gaan ontstaan. Dat is voor de werkdruk van docenten en voor de ruimte om alle leerlingen passende aandacht en begeleiding te geven een slechte zaak.

Dat deze tendens zichtbaar wordt is voor een heel beperkt deel het gevolg van schoolspecifieke omstandigheden, met name het relatief grote aantal oudere personeelsleden en daarmee samenhangend hoge kosten van seniorenregelingen. De grootste oorzaak is echter achterblijvende bekostiging van de overheid. De overheid beweert dat ze veel investeert in het onderwijs. Dat is deels waar, want er is een prestatiebox bijgekomen. Daar staan echter ook allerlei verplichtingen tegenover die weer geld kosten. Maar belangrijker is dat de overheid allerlei reguliere kostenstijgingen veruit onvoldoende heeft gecompenseerd. Dat belooft meer geld dan de extra's in het kader van de prestatiebox. Netto is er dus stevig bezuinigd door de overheid.

7. Onderwijstijd

Na veel discussie en onrust in het onderwijs over voortdurende verandering van de regels rond onderwijstijd is er thans rust ontstaan op dit terrein. De regels zijn samengevat nu als volgt:

- Er is een norm van 1000 uur in alle niet examenklassen; in de examenklassen is de norm 700 uur.
- Er mag over de leerjaren heen gemiddeld worden; dat betekent dat over de gehele schoolloopbaan in het mavo 3700 uur gehaald moet worden, in de havo 4700 uur en in het atheneum 5700.
- Er wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen verplichte uren voor alle leerlingen en maatwerkuren.

Hieronder wordt schematisch de gerealiseerde onderwijstijd in 2018-2019 weergegeven.

- I. Allereerst is berekend het aantal geplande lesdagen. Hierbij is rekening gehouden met de geplande uitval uit de jaarplanning. Het aantal geplande lesdagen in 2018-2019 was 183,87. Dit komt overeen met 36,774 weken.
- II. Vervolgens is de incidentele lesuitval berekend. In de schema's waarmee dat gedaan wordt, is echter een deel van de geplande uitval ook meegenomen. Vanwege de vergelijkbaarheid met eerdere jaren is dat zo gelaten. Het beeld is dan als volgt:

jaar / reden	medisch	verlof	scholing	excursies	vergaderen	tentamens	overig	bruto totaal	netto totaal niet gepland of gecompenseerd*)
2004-2005	2,9	0,6	1,1	0,9	0,6	0,4	1,7	8,3	6,4
2005-2006	3,0	0,8	1,8	0,8	0,4	0,3	2,0	9,1	7,3
2006-2007	2,2	0,9	1,4	0,7	0,3	0,5	1,3	7,2	5,5
2007-2008	2,6	0,5	0,5	1,0	0,3	0,4	1,6	6,9	4,9
2008-2009	2,5	0,7	0,9	0,8	0,5	0,2	1,3	6,9	5,1
2009-2010	2,3	0,7	0,4	0,9	0,4	0,1	1,7	6,5	4,6
2010-2011	2,4	0,7	0,4	0,9	0,4	0,1	1,7	6,6	4,7
2011-2012	1,8	0,8	1,1	1,0	0,6	0,4	1,7	7,4	5,4
2012-2013	1,8	0,6	0,7	0,8	0,6	0,1	1,9	6,5	4,7
2013-2014	1,4	0,9	0,5	0,7	0,6	0,4	1,4	5,9	4,2
2014-2015	1,8	0,5	1,0	0,8	1,0	0,5	1,5	7,1	5,3
2015-2016	1,4	0,7	0,8	0,8	0,7	0,5	1,6	6,5	4,7
2016-2017	1,5	0,6	0,4	0,8	0,8	0,6	1,4	6,1	4,3
2017-2018	2,0	0,7	0,8	0,9	0,6	0,5	2,1	7,6	5,7
2018-2019	1,9	0,5	0,7	1,0	0,7	0,8	2,4	8,0	6,0
gemiddeld	2,1	0,7	0,8	0,9	0,6	0,4	1,7	7,1	5,3

*) : Van de bruto lesuitval wordt:

- de lesuitval vanwege excursies gecompenseerd door het feit dat een excursiedag langer duurt dan een normale schooldag.

- het grootste deel van de overige lesuitval al verrekend in de geprogrammeerde onderwijstijd; slechts een klein deel van de overige lesuitval is niet geplande incidentele uitval.

Gemiddeld is in 2018-2019 dus 6,0 % van de lessen incidenteel uitgevallen en niet gecompenseerd door een andere vergelijkbare lessituatie.

Verder:											
- In de brugklas en tweede klas wordt incidentele uitval gedurende les 1 t/m 6 opgevangen in de Pit-stop, voorzover de incidentele uitval niet omgeroosterd kan worden naar een eerste of laatste lesuur.											
Verder wordt incidentele uitval bij les 7 in de brugklas ook op deze wijze opgevangen.											
De netto incidentele lesuitval in de brugklas en tweede klas die niet wordt opgevangen of gecompenseerd is daarom beduidend lager dan 6,0. Berekening laat zien dat het maximaal 5,0											
Klas 1 en 2 hebben anderzijds enige extra incidentele uitval in de werkweek. Dit komt neer op 0,8%.											
De totale incidentele uitval in klas 1 en 2 komt daarmee op 5,8%.											
- In de klassen 3 en hoger vindt geen centrale opvang plaats in de Pit-stop, maar leerlingen met incidentele uitval in deze klassen moeten wel op school blijven als men ervoor of erna nog les heeft en kunnen in het Clockhuys zelfstandig werken.											
In de praktijk doen ze dan vaak ook. De netto uitval voor deze klassen zakt daarmee tot maximaal 5,8 %.											

III. Tot slot wordt het aantal geplande lesweken gecombineerd met het aantal wekelijkse lessen, de incidentele lesuitval en de eventuele extra's voor onderwijstijd. Dan ontstaat het volgende overzicht.

Klas	aantal weken	eraf vanwege examens	aantal lessen per week, incl mu, sh, sb	lengte van een les in minuten	bruto gepland in uren, excl extra's	extra's	bruto gepland in uren, incl extra's	eraf vanwege niet opgevangen incidentele uitval in %	Netto gerealiseerde onderwijstijd	Opmerkingen
1	36,774	0	33,5	47,5	975		975	5,8	919	
T2	36,774	0	37	47,5	1077	30	1107	5,8	1.043	30 uur maatsch. Stage
HA2	36,774	0	34	47,5	990	30	1020	5,8	961	30 uur maatsch. Stage
T3	36,774	0	36	47,5	1048	15	1063	5,8	1.001	15 uur werkweek
H3	36,774	0	36	47,5	1048	15	1063	5,8	1.001	15 uur werkweek
H4	36,774	0	35	47,5	1019	15	1034	5,8	974	15 uur CKV opdrachten
A3	36,774	0	38	47,5	1106	15	1121	5,8	1.056	15 uur werkweek
A4	36,774	0	35	47,5	1019	15	1034	5,8	974	15 uur CKV opdrachten
A5	36,774	0	35	47,5	1019	15	1034	5,8	974	15 uur werkweek
T4	36,774	5,5	31,5	47,5	780	15	795	5,8	749	15 tentamens maandag
H5	36,774	5,5	33	47,5	817	15	832	5,8	784	15 tentamens maandag
A6	36,774	5,5	33	47,5	817	15	832	5,8	784	15 tentamens maandag

Samengevat per afdeling

	bruto gepland	netto gereaal.	vgl nieuwe norm
T	3940	3.712	3700
H	4924	4.639	4700
V	6016	5.613	5700

Daarnaast lestijd op maat

Het Huiswerkcentrum

Conclusie:

De nieuwe norm per totaal van de opleiding is overal ruimschoots gehaald.

8. Opbouw personeelsbestand

Schoolleiding					
Leeftijd	M deeltijd	M fulltime	V deeltijd	V fulltime	Totaal
< 25					0
25 - 34		1			1
35 - 44				1	1
45 - 54					0
55 - 59					0
> 59		4			4
Totaal	0	5	0	1	6
Docenten					
Leeftijd	M deeltijd	M fulltime	V deeltijd	V fulltime	Totaal
< 25	1				1
25 - 34	6	4	11		21
35 - 44	3	3	13	2	21
45 - 54	4	3	7	1	15
55 - 59	4	4	3	1	12
> 59	1	12	3	3	19
Totaal	19	26	37	7	89
OOP					
Leeftijd	M deeltijd	M fulltime	V deeltijd	V fulltime	Totaal
< 25					0
25 - 34					0
35 - 44		1	3		4
45 - 54		1	10	1	12
55 - 59		3	6	1	10
> 59	2	3	6		11
Totaal	2	8	25	2	37

9. Ziekteverzuim en bedrijfsgezondheidszorg

De school heeft een contract voor de bedrijfsgezondheidszorg met de ArboUnie Tilburg/Waalwijk. Jaarlijks wordt met de ArboUnie het ziekteverzuim in het afgelopen jaar geëvalueerd.

Bij ziekteverzuim spelen twee elementen een rol: het verzuimpercentage en de verzuimfrequentie.

Het ziekteverzuimpercentage zegt op zich nog niet veel over de hoeveelheid uitgevallen lessen. Als lessen kunnen worden opgevangen door een vervanger is er immers geen sprake van lesuitval.

In een overzicht over de laatste jaren is het beeld als volgt:

schooljaar	Verzuimpercentage school	Verzuimfrequentie school	Lesuitval door ziekte en ziekenhuis / dokter	Jaar	Verzuimpercentage landelijk	Verzuimfrequentie landelijk
2004-2005	5,0	1,7	2,9	2004	5,6	1,5
2005-2006	3,2	1,8	3,0	2005	5,4	1,5
2006-2007	2,7	1,7	2,2	2006	5,0	1,6
2007-2008	3,5	1,7	2,6	2007	5,0	1,7
2008-2009	2,8	1,7	2,5	2008	5,2	1,6
2009-2010	3,9	1,4	2,3	2009	5,2	1,7
2010-2011	4,3	1,3	2,4	2010	5,0	1,5
2011-2012	5,0	1,3	1,8	2011	5,1	1,6
2012-2013	3,5	1,4	1,8	2012	5,3	1,6
2013-2014	4,9	1,0	1,4	2013	5,1	1,6
2014-2015	5,1	1,4	1,8	2014	5,0	1,5
2015-2016	3,3	1,1	1,4	2015	5,0	1,5
2016-2017	2,7	1,3	1,5	2016	5,2	1,7
2017-2018	2,5	1,3	2,0	2017	5,4	1,5
2018-2019	3,6	1,2	1,9	2018	5,8	1,7

Meer gedetailleerd is het beeld van de laatste jaren als volgt:

Totalen in	2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013	2011-2012
verzuimmeldingen	170	185	189	175	211	226	207	207
verzuimpercentage	3,59%	2,47%	2,70%	3,27%	5,12%	4,89%	3,50%	4,97%
wv kort	0,75%	0,82%	0,72%	0,68%	0,78%	0,65%	1,14%	0,99%
wv middel	0,44%	0,40%	0,11%	0,14%	0,38%	0,91%	0,35%	0,16%
wv lang	2,39%	1,26%	1,87%	2,44%	3,97%	2,77%	2,01%	3,81%
meldingsfrequentie	1,23	1,32	1,32	1,11	1,35	0,95	1,38	1,33

Het algemeen beeld dat uit de bovenstaande en onderliggende statistieken naar voren komt over het Altena College is als volgt:

- De school zit substantieel onder het landelijk gemiddelde voor wat betreft het verzuimpercentage. Bij het verzuim is er slechts een beperkte relatie met de werkzaamheden op school. De meeste lessen konden ook vervangen worden, vandaar dat de lesuitval vanwege ziekte erg laag was.
- Het kortverzuim was laag
- Wij hebben weinig verzuim vanwege psychische klachten.
- Wij hebben 3 personeelsleden die 6 keer hebben verzuimd, 4 die 5 keer hebben verzuimd en 5 die 4 keer hebben verzuimd.

Het ziekteverzuim van personeelsleden wordt al jaren bijgehouden. Zo wordt het verzuim per personeelslid systematisch in beeld gebracht en vergeleken met het verzuim in voorgaande jaren. In gevallen waarin dat

zinnig en reëel is wordt met personeelsleden die een relatief hoge verzuimfrequentie hebben een gesprek gevoerd. Soms vindt daarbij een doorverwijzing naar de bedrijfsarts plaats.

In het kader van preventie en aandacht voor het welbevinden van personeelsleden is vanaf 2007 een LPO, een leeftijdsperiodiek onderzoek, aangeboden aan de personeelsleden. Dit geschiedt volgens een schema waarbij ieder standaard eenmaal per 5 jaar aan een LPO kan deelnemen. Het LPO is een onderzoek bij de bedrijfsarts naar allerlei fysieke zaken, zoals cholesterol, urine, gewicht, lengte, bloeddruk, ogen, gehoor, hartfilmpje. Daar hoort ook een vragenlijst bij, die naast de feitelijke medische gegevens de basis vormt voor een gesprek met de bedrijfsarts.

In de praktijk nemen vrijwel alle personeelsleden die een LPO krijgen aangeboden ook feitelijk deel aan het LPO. In enkele gevallen is het resultaat van het LPO aanleiding tot verder onderzoek geweest.

De school doet in lijn met de missie, visie en waarden zijn best de school ook voor personeelsleden tot een plaats te maken waar men zich thuis voelt en met plezier kan werken en leven.

10. Functioneringsgesprekken

In 2018-2019 zijn wederom diverse functioneringsgesprekken gevoerd met personeelsleden.

Er worden functioneringsgesprekken gevoerd met leden van de schoolleiding, leden van het OOP en met docenten. De voorbereiding bestaat telkens uit het invullen van een eigen reflectie door degene met wie het gesprek wordt gevoerd. Daarvoor wordt een afgesproken gespreksformulier gebruikt. Tijdens het gesprek is de eigen reflectie van het personeelslid het uitgangspunt.

Bij de functioneringsgesprekken met docenten wordt als extra input voor het gesprek regelmatig gebruik gemaakt van een enquête onder leerlingen. Bij nieuwe docenten gebeurt dat altijd, bij langer zittende docenten in overleg.

Door de jaren heen zijn bij de enquêtes, samengevat, de scores behaald zoals die op de volgende pagina staan. Bestudering van de gemiddelde scores geeft het volgende beeld.

In het Schoolplan is als norm gesteld 3,5. Gemiddeld scoren de docenten die zijn meegenomen in het gemiddelde van 2018-2019 daar ruim boven.

Opvallend is dat het beeld door de jaren heen zeer stabiel is.

Vanaf 2016-2017 is met een deels aangepaste enquête gewerkt. Enkele oude vragen zijn verdwenen omdat ze te weinig toegevoegde waarde bleken te hebben. Enkele nieuwe vragen zijn toegevoegd. Van die vragen zijn dus geen vergelijkende gegevens van eerdere jaren beschikbaar.

Vanaf 2016-2017 wordt in plaats van of soms naast de enquête ook gebruik gemaakt van lesbezoeken aan de hand van een ontwikkelde kijkwijzer.

Zie de volgende pagina voor het overzicht.

Op de onderliggende onderdelen is de score ook vrijwel altijd 3,5 of meer. In enkele gevallen zit de score daar onder.

Bij 5.6, de nieuwe vraag "De leraar vat aan het einde van de les het geleerde nog een keer samen" is de score slechts 2,9. Dat doen docenten dus nog niet vaak. Dit element is ook meegenomen in de kijkwijzer en wordt tijdens de functioneringsgesprekken besproken.

Verder verdienen de aspecten 6.3, 6.4 en 6.6 aandacht in de uitvoering van de kijkwijzer en in de functioneringsgesprekken, want daar is nog winst te behalen.

Opvallend zijn de hoge scores bij "De leraar is enthousiast voor zijn vak".

Gelukkig is ook de score "De leraar verzorgt altijd een dagopening bij het 1^e uur" hoog.

Ook de scores op het gebied van mentoraat zijn prima.

Het totale beeld is zeker bevredigend tot goed, maar er blijven ook aandachtspunten zoals de afwisseling van werkvormen en de controle of de leerlingen de uitleg goed hebben begrepen.

Bij dit laatste moet wel worden aangetekend dat leerlingen de meer impliciete controle door de docent niet altijd als controle ervaren en alleen een score geven op de meer expliciete controle.

			2005 t/m 2016	2016- 2017	2017- 2018	2018- 2019
leertijd	3.1	De leraar begint op tijd met de les	3,9	4,1	4,1	4,0
	3.2	De leraar eindigt de les niet voortijdig (dwz de les gaat door tot het einde)	3,8	3,8	3,9	3,8
	3.3	De leraar benut het lesuur op een goede manier	4,0	4,2	4,1	4,0
	3.4	De leraar geeft een redelijke hoeveelheid huiswerk op	3,7	3,7	3,7	3,7
pedagogiek	4.1	De leraar toont respect voor de leerlingen	4,1	4,3	4,3	4,2
	4.2	De leraar heeft een prettig contact met de leerlingen	3,9	4,0	4,0	3,9
	4.3	De leraar zorgt ervoor dat leerlingen goed met elkaar omgaan	3,8	3,9	3,8	3,8
	4.4	De leraar behandelt leerlingen gelijk	4,0	4,1	4,0	4,1
	4.5	De leraar kan goed orde houden	3,7	3,6	3,6	3,6
	4.6	De leraar kan goed omgaan met kritiek van leerlingen	3,6	3,7	3,8	3,8
	4.7	De leraar is enthousiast voor zijn vak	4,4	4,4	4,3	4,2
	4.8	De leraar geeft de leerlingen hoop op een goede prestatie	3,9	4,1	4,0	3,9
organisatie	5.1	De lessen van de leraar zijn goed georganiseerd	3,8	4,1	3,9	3,9
	5.2	De leraar geeft het doel van de les duidelijk aan	--	3,8	3,7	3,6
	5.3	De leraar geeft duidelijk aan wat hij van de leerlingen verwacht	3,8	3,8	3,8	3,5
	5.4	De leraar spreekt duidelijk en begrijpelijk	4,1	4,2	4,1	3,9
	5.5	De leraar maakt goed gebruik van het bord en andere hulpmiddelen	4,1	4,4	4,3	4,3
	5.6	De leraar vat aan het einde van de les het geleerde nog een keer samen	--	2,9	2,9	2,9
	5.7	Het niveau van de repetities sluit goed aan op de stof	3,7	3,7	3,5	3,7
	5.8	Gemaakte repetities worden zodanig nabesproken dat we er wat van leren	--	3,6	3,6	3,4
didactiek	6.1	De leraar legt goed uit	3,9	4,0	3,9	3,8
	6.2	De leraar sluit goed aan bij wat leerlingen al weten	3,7	3,7	3,6	3,6
	6.3	De leraar leert ons hoe we zijn vak het beste kunnen leren en opgaven kunnen aanpakken	--	3,6	3,7	3,4
	6.4	De leraar controleert of de leerlingen de uitleg begrijpen	3,5	3,5	3,4	3,4
	6.5	De leraar geeft duidelijk aan wat goed of fout is en waarom	--	4,0	3,9	3,8
	6.6	De leraar leert de leerlingen kritisch te zijn op antwoorden	3,5	3,7	3,7	3,4
	6.7	De leraar komt meestal terug op het huiswerk	3,9	3,9	3,8	3,8
	6.8	De leraar stimuleert dat alle leerlingen goed meedoen	3,7	3,8	3,8	3,7
	6.9	De leraar zorgt voor afwisseling in werkvormen	3,4	3,4	3,6	3,5
	6.10	De leraar leert de leerlingen zelfstandig te werken	3,7	3,8	3,9	3,8
	6.11	De leraar laat de leerlingen ook zelfstandig werken	4,1	4,1	4,2	4,2
iden titei +	13.1	De leraar verzorgt altijd een dagopening bij ons 1e uur van de dag	4,6	4,7	4,9	4,6
	13.2	Wat de leraar zegt en doet is in overeenstemming met elkaar	3,8	3,9	3,9	3,9
mentoraat	7.1	De mentor is goed op hoogte van de resultaten van zijn mentorleerlingen	4,4	4,3	4,5	4,6
	7.2	De mentor heeft belangstelling voor zijn mentorleerlingen	4,2	4,4	4,1	4,7
	7.3	De mentor is bereid om te helpen bij problemen	4,3	4,5	4,3	4,6
	7.4	De mentor bevordert de goede sfeer in de klas	3,8	4,1	3,5	4,6
	7.5	De mentor treedt goed op bij problemen in de klas	3,9	4,2	3,6	4,4
		Gemiddeld	3,9	3,9	3,9	3,9